

طالبان در اندیشه برگزاری «لویه جرگه»

انیسه شهید: قرار است طالبان در همین هفته نشستی را تحت عنوان «شورای علما» در تالار دانشگاه پلی‌تکنیک کابل برگزار کنند. براساس بیانیه ریاست هیئت وزیران طالبان، «شورای وزیران» در نشستی به رهبری ملا هبت‌الله رهبر طالبان در قندهار، تصمیم گرفته است که نشست بزرگی در کابل درمورد افغانستان برگزار شود. بر پایه این بیانیه، شوروی وزیران در بی خواست مکرر «شورای علما» این امریه را صادر کرده است. در بیانیه طالبان آمده است که کمیسیونی برای چگونگی راه‌اندازی این نشست بزرگ ایجاد شده که ملا برادر، معاون رئیس وزیران طالبان، در رأس آن قرار دارد. قرار است این نشست دهم تیر در «تالار لویه جرگه» در ساختمان دانشگاه پلی‌تکنیک کابل برگزار شود. ریاست وزیران طالبان گفته است که ریاست وزارتخانه‌های «مرافعه، امر به معروف و نهی از منکر، استخبارات، حج و ارشاد و شورای علما در کشور» افراد بانفوذ را برای شرکت در این نشست بزرگ معرفی کنند. طبق بیانیه ریاست وزیران طالبان، کسانی که برای شرکت در این نشست بزرگ معرفی می‌شوند، یا باید افرادی «باتقوا» باشند، یا در «جهاد» شرکت کرده باشند، یا به امر جهاد کمک کرده باشند. در این بیانیه آمده است

که از هر شهرستان «دو نفر از عالمان دینی و یک نفر از افراد بانفوذ» باید به این نشست معرفی شود. در استان‌هایی که «شورای علما» در آنها وجود دارد، رئیس و معاون این شورا می‌توانند سه نفر دیگر را نیز معرفی کنند. شمار شرکت‌کنندگان این نشست روشن نیست؛ اما این بیانیه را به استان‌ها فرستاده‌اند تا براساس آن، افرادی برای شرکت در این نشست معرفی شوند.

در همین حال نامه دیگری به رسانه‌ها رسیده است که نشان می‌دهد طالبان از ریاست دانشگاه پلی‌تکنیک کابل خواسته‌اند که این نهاد آموزش عالی را از روز پنجم تا دوازدهم تیر تعطیل اعلام کند. در بیانیه طالبان به موضوعات مورد بحث در این نشست اشاره نشده است. طالبان در ۱۰ ماه گذشته و پس از تسلط مجدد خود بر افغانستان، محدودیت‌های سنگینی را بر بخش اعظم شهروندان کشور تحمیل کرده‌اند. به‌عنوان مثال دخترهای افغانستانی از ادامه تحصیل پس از کلاس ششم محروم شده‌اند، زنان حق کار و سفر ندارند و هنگام خروج از خانه باید حجاب بلند و سراسری بپوشند و چهره خود را بپوشانند. هیدر بار، مسئول پیشین بخش زنان در سازمان دیده‌بان حقوق بشر،

از تمسخر پوتین تا سرمایه‌گذاری ۶۰۰ میلیارد دلاری سران گروه هفت

نشستی برای مقابله با چین و روسیه

مقابل و مؤسسات تأمین مالی و نهادهای مرتبط دیگر تأمین شود.

اورسلاف درلین، رئیس کمیسیون اروپا هم تأکید کرد که کشورهای اروپایی هم حدود ۳۰۰ میلیارد یورو در همین مدت زمانی برای به‌ثمرنشدن یک گزینه جانشین پایدار در برابر آنچه رئیس‌جمهور چین در سال ۲۰۱۳ ایجاد کرده، سرمایه‌گذاری خواهند کرد. طرح اقتصادی گسترده چین با هدف ایجاد اشتغای مدرن از راه ابریشم سابق، شامل «کمربند اقتصادی راه ابریشم» و «راه ابریشم دریایی» برای اتصال آسیا به اروپاست و حدود صد کشور را در بر می‌گیرد. سران این هفت کشور صنعتی در این نشست خود همچنین درباره بحران حال حاضر انرژی در دنیا بحث و تبادل نظر کردند و بر لزوم سرمایه‌گذاری در سوخت‌های فسیلی تأکید کردند.

آنها همچنین لحظاتی قبل از گرفتن عکس دسته‌جمعی دست به مزاح زدند و ولادیمیر پوتین، رئیس‌جمهور روسیه را مورد تمسخر قرار دادند. بوریس جانسون، نخست‌وزیر بریتانیا بود که جرقه این شوخی را با گفتن این جمله زد: «کت‌های خود را در بیاوریم یا نه؟» این در حالی بود که همه آنها دور میز گردی در چند منتری خبرنگاران مشغول نشستن بودند. این جاس‌تین ترودو، نخست‌وزیر کانادا بود که موضوع را ادامه داد و گفت «ز صبر کنیم تا از ما عکس بگیرند» و باز جانسون ادامه داد: «باید نشان دهیم

که از پوتین قوی‌تر و بحال‌تریم» و باز ترودو گفت «بله این حق ماست که لخت سوارکاری کنیم». اشاره آنها به عکس مشهور نیمه‌برهنه ولادیمیر پوتین در سال ۲۰۰۹ است که مرد شماره یک کرملین را در حال سوارکاری و نشان‌دادن آمادگی بدنی‌اش به تصویر می‌کشید. اورسلاف درلین، تنها زن این جمع ۹نفره بدون اشاره به برهنه‌بودن پوتین به این نکته که «اسب‌سواری بهترین کار» است اکتفا کرد. البته در انتها هیچ‌کدام از این جمع ۹نفره کت خود را درنیاورد.

سفر پوتین به اقمار شوروی سابق

تلوزیون دولتی روسیه اعلام کرد که ولادیمیر پوتین در روزهای آینده به دو کشور کوچک عضو اتحاد جماهیر شوروی سابق سفر می‌کند. سفر پوتین به تاجیکستان و ترکمنستان در آسیای میانه، اولین سفر خارجی رئیس‌جمهوری روسیه پس از صدور فرمان حمله به اوکراین به شمار می‌رود. حمله روسیه به اوکراین بیست‌وچهارم فوریه انجام شد. این جنگ که همچنان ادامه دارد تاکنون هزاران کشته و میلیون‌ها آواره بر جا گذاشته است. این حمله کشورهای غربی را بر آن داشت تا تحریم‌های اقتصادی و مالی سنگینی علیه روسیه اعمال کنند؛ اقدامی که به گفته پوتین دلیلی است برای ایجاد مناسبات اقتصادی قوی‌تر با کشورهایی

در توییتی نوشت طالبان زنان را نادیده می‌گیرند؛ اما مردم امیدوارند در وضعیت زنان تغییری ایجاد شود. هیدر بار می‌گوید کسانی که زنان را در تصمیم‌گیری‌های خود نادیده می‌گیرند، نمی‌توانند مشروعیت داشته باشند.

سمیرا حمیدی، مسئول بخش افغانستان در سازمان عفو بین‌الملل نیز در واکنش به خبر برگزاری این نشست، می‌گوید درحالی‌که جهان و مدافعان حقوق بشر به چگونگی کمک‌رسانی به قربانیان زمین‌لرزه در یکتیکا و خوست مشغول‌اند، طالبان می‌خواهند «لویه جرگه» برگزار کنند؛ اما این جرگه مشروعیت ندارد و نشستی میان طرفداران طالبان خواهد بود. حمیدی می‌گوید که برگزاری این نشست به رسانه‌های جهانی فرصت خواهد داد تا این گروه شریر را تبلیغ کنند. او طالبان را گروهی نالایق خطاب می‌کند و می‌گوید که سرنوشت ۴۰ میلیون شهروند افغانستان در گرو گروهی است که به هیچ قانونی احترام نمی‌گذارند و در برابر نقض حقوق بشر در افغانستان پاسخ‌گو نیستند.

سمیرا حمیدی همچنین با انتقاد شدید از سازمان ملل متحد و نهادهای بین‌المللی

مدافع حقوق بشر، این نهادها را به حمایت از طالبان متهم می‌کند. او می‌گوید برخورد سازمان ملل متحد و شورای امنیت این سازمان و نهادهای جهانی دفاع از حقوق بشر با طالبان نشان می‌دهد که انگار خشونت‌های این گروه در برابر زنان و مردان در افغانستان به اندازه‌ای نبوده است که بتواند این نهادها را از حمایت از طالبان بازدارد.

منبع: *ایندیپندنت*

در این نشست حاضر خواهند بود. از سویی، سخنگوی مجلس دومای روسیه به تلوزیون بلاروس گفت که پوتین قصد دارد در پایان ماه ژوئن، در سفری دوازده به شهر گروندو در بلاروس برود تا با الکساندر لوکاشنکو، رئیس‌جمهوری بلاروس ملاقات کند. آخرین سفر خارجی رسمی پوتین، دیدار او از یکن در اوایل فوریه بود. در جریان این سفر پوتین و شسی جین‌پینگ، رئیس‌جمهوری چین از پیمان دوستی «نامحدود» پرده‌برداری کردند.

مانند چین، هند و ایران. کانادا یک تلوزیون روسیه اعلام کرد که پوتین در هفته پیش‌رو به ترکمنستان و تاجیکستان سفر می‌کند و بعد قرار است در مسکو میزبان جوکو ویدودو، رئیس‌جمهوری اندونزی باشد. به گزارش خروتیزر، پوتین با امامعلی رحمان، متحد نزدیک روسیه و دیرپاترین رهبر تاجیکستان ملاقات خواهد کرد. پوتین در عشق‌آباد در نشست کشورهای حوزه دریای خزر شرکت خواهد کرد. مقامات آذربایجان، قزاقستان، ایران و ترکمنستان نیز

استقلال می‌کنند این محدودکردن آزادی بیان، موجب تعدی دولت‌ها می‌شود و دولتی که می‌تواند به ما بگوید چه بگوییم، خواهد توانست به ما بگوید چه چیزی باید بگوییم. همچنین سوءاستفاده دولت‌ها و احزاب سیاسی از تصویب این قوانین نیز بیش از پیش نمایان شده است؛ چراکه قوانین حافظه مصوب در سال‌های اخیر، نمایانگر تغییر فلسفه و ماهیت آنان با قوانین حافظه اولیه است. این قوانین بیشتر به سمت تأمین منافع دولت‌ها یا احزاب حرکت کرده و حتی به نوعی جنگ قدرت در قانون حافظه‌ها منجر شده است. علاوه بر موارد بالا، منتقدان قوانین حافظه به تبعات آن در گسترش کینه و شکاف در جامعه، افزایش سانسور در موضوعات تاریخی و محدودکردن مورخان و سایر محققان اشاره می‌کنند. در نهایت این گروه معتقدند گذشته، رودی طولانی از گل و خون است. حافظه هرگز اجماعی نیست و اگر تاریخ گاهی توانسته حقیقتی را تصحیح کند، به این دلیل است که بحث‌وجدل صورت گرفته است.

در نهایت با توجه به این دو رویکرد متفاوت در قبال قوانین حافظه، به نظر می‌رسد تا زمان تعیین معیارهای عملی و مشخص، این جدال ادامه داشته باشد؛ چراکه عملاً بستر سنجش این قوانین با قواعد و اصولی مانند حقوق بشر نیز کفایت نمی‌کند و به دیدگاهی گسترده‌تر درمورد دموکراسی و حاکمیت قانون نیاز است.

«دکترای حقوق بین‌الملل عمومی و پژوهشگر میهمان پژوهشکده مطالعات استراتژیک خاورمیانه

تغییر می‌دهند یا به چالش می‌کشند همراه است، به قوانین ضدلیبرال حافظه موسوم شده است. قانون مصوب دولت اسرائیل در جهت ممنوعیت و ممانعت از برگزاری یادمان روز نکبت، ماده ۳۰۱ قانون مجازات ترکیه در باب جرم‌انگاری توهین به دولت ترکیه در قالب به‌رسمیت‌شناختن نسل‌کشی ارارمنه و قانون مصوب دولت روسیه علیه بازپروری نازیسم مصوب ۲۰۱۴ میلادی از این دست قوانین حافظه است که پیوست آنان، مجازات کیفری است.

با وجود ذکر مصادیق متعدد از تصویب قوانین حافظه در اقصاناط جهان، هنوز جدال میان حامیان و مخالفان تدوین و ترویج این نوع از قوانین ادامه دارد. حامیان این قوانین معتقدند در یک دنیای ایدئال، بسیار محتمل بود که هیچ قانون حافظه‌ای نباید وجود می‌داشت. اما در دنیای واقعی شرایط به گونه دیگری است. در واقع دولت‌ها موظف و البته توانمند هستند تا بتوانند عدالت انتقالی در باب ثبت و حفظ حافظه تاریخی و انتقال آن به نسل‌های بعد را انجام دهند؛ چراکه بدون مداخله دولت‌ها و داشتن منابع مالی و انسانی، این امر میسر نیست. علاوه بر این، حامیان وضع قوانین حافظه به دلایل عمده دیگری از جمله برقراری عدالت و تبیین حقیقت، احقاق حق آسیب‌دیدگان و قربانیان و جلوگیری از سوءاستفاده احزاب راست افراطی نیز استناد می‌کنند. برخی نیز استدلال‌هایی مبنی بر حمایت از مفهوم «دموکراسی مبارز» سر داده‌اند که بر اساس آن نباید آزادی برای دشمنان آزادی باقی بماند.

در مقابل، مخالفان و منتقدان وضع قوانین حافظه

قوانین حافظه را که شامل مجازات نمی‌شود، «قانون حافظه اعلامی» می‌نامند. اما این قوانین بر اساس موضوعات مختلف نیز طبقه‌بندی می‌شوند؛ هرچند در عمل بسیاری از این قوانین منحصر به یک دسته نیستند و در چند دسته قرار می‌گیرند. عمده قوانین حافظه دربرگیرنده ممنوعیت انکار نسل‌کشی و تبلیغ فاشیسم یا توتالیترایسم است. قانون مصوب ۱۹۹۸ لهستان علیه انکار جنایات دوران اتحاد جماهیر شوروی، مصوبات متعدد پارلمان اروپا به‌ویژه قطع‌نامه ۲۳ آگوست ۲۰۰۸ میلادی به‌عنوان روز اروپایی بزرگداشت قربانیان فاشیسم و استالینیسیم، قطع‌نامه دوم آوریل ۲۰۰۹ میلادی در مورد وجدان اروپایی و توتالیترایسم و قطع‌نامه ۱۹ سپتامبر ۲۰۱۹ میلادی درباره اهمیت یادآوری اروپایی برای آینده اروپا. در این دسته جای می‌گیرد. اما جدیدترین مصداق این دسته، قانون حافظه دموکراتیک اسپانیاست. این قانون ریشه‌گرفته و بسط‌داده‌شده قانون «حافظه تاریخی» این کشور در سال ۲۰۰۷ میلادی است که در جهت احترام به قربانیان حکومت دیکتاتوری ژنرال فرانکو تدوین شده است. بخشی دیگر از قوانین حافظه، دربردارنده مفادی در جهت حمایت از شخصیت‌های تاریخی است. قانون مربوط به جنایات علیه آتاتورک یا قانون شماره ۵۸۱۶ کشور ترکیه که در عامیانه به‌عنوان قانون حمایت از آتاتورک شناخته می‌شود و قانون جمهوری خلق چین در حمایت از قهرمانان و شهدا در این دسته قرار می‌گیرد. سومین دسته از قوانین حافظه، به قول «اوا کلاریتسا پتای» به قوانین حافظه مشهور شده است. این قوانین به جهت اینکه با مجازات کیفری برای کسانی که تفسیر رسمی را انکار می‌کنند،

قانون حافظه تاریخی

حمیدرضا اکبرپور: طرح قانون «حافظه دموکراتیک» از سوی دولت‌دست‌چینی پدرو سانچز در اسپانیا، بار دیگر توجهات را به سمت ابتکار خلق مفهوم «قانون حافظه» در سال‌های ابتدایی قرن جدید در فرانسه معطوف کرد. قانون حافظه که قانون حافظه تاریخی نیز نامیده می‌شود، به معنای ارانه یا حتی تحمیل برداشت رسمی از رویدادهای تاریخی است. این امر تا آنجا می‌تواند پیش رود که هرگونه اختلاف یا بحث درباره این رویدادها را با مجازات پیگرد قانونی ممنوع کند. البته مصادیق این مفهوم پیش از خلق آن وجود داشته است. در واقع همین مصادیق، موجب خلق مفهوم قانون حافظه شد. ریشه این مصادیق هم عمدتاً در دهه ۹۰ میلادی قرار دارد. در فرانسه که پیشگام ابداع و ترویج این مفهوم بوده است، قانون حافظه با تصویب مجموعه‌ای از قوانین در باب موضوعات مختلف شناخته می‌شود که از سال ۱۹۹۰ میلادی شروع شده است. اولین قانون مصوب به نام پیشنهاددهنده آن، «ژان کلود گیسو» شناخته می‌شود که در تاریخ ۱۳ جولای ۱۹۰۰ میلادی تصویب شد. هدف این قانون، منع نفی نسل‌کشی یهودیان با الحاق آن به مجازات کیفری بود. بعدها قوانین دیگری در باب نسل‌کشی ارارمنه و شناسایی برده‌داری به‌عنوان جنایت علیه بشریت تصویب شد؛ اما این روند در فرانسه متوقف نشد و مورد توجه اروپایی‌ها و سایر کشورهای جهان قرار گرفت. بر همین اساس، کشورهای متعددی به‌ویژه کشورهای اروپای شرقی شروع به تدوین و تصویب این‌گونه قوانین کردند. به‌طورکلی این قوانین را می‌توان بر اساس اینکه شامل مجازات کیفری می‌شود یا خیر، تقسیم‌بندی کرد.

توافق خوب-توافق بد

ادامه از صفحه اول

اصلی‌برنست در مذاکرات را اصرار ایران بر خروج سپاه از لیست گروه‌های تروریستی آمریکا (FTO) و تضمین آمریکا در عدم تکرار خروج از توافق می‌دانند. آمریکا رسماً به ایران اطلاع داده است که سپاه را از لیست گروه‌های تروریستی خارج نخواهد کرد. همچنین اگر منظور ایران «تضمین حقوقی» برای عدم تکرار خروج آمریکا از توافق باشد، بایدن نمی‌تواند چنین تعهدی را به ایران بدهد، ضمن اینکه هیچ تضمین حقوقی قابل اعتمادی برای محکم‌ترین توافقات بین‌المللی وجود ندارد. دولت‌ها هر زمانی که منافع‌شان ایجاد کند، به معاهدات خود پشت پا می‌زنند. دولت باید پاسخ دهد فرق‌های ملموس «توافق بد» که ۱۵ ماه قبل عراقچی می‌توانست آن را امضا کند با «توافق خوب» مدنظر امیرعبداللهیان که امیدواریم در نشست قطر به دست آید چیست؟

- موافقت ایران با برگزاری حساس‌ترین دور مذاکرات در قطر با سؤالاتی جدی روبه‌روست. تفاوت عمان وقطر با دیگر شیخ‌نشین‌های خلیج فارس انکارناپذیر است. درعین‌حال اعطای چنین امتیاز بزرگی به کشوری در قواره کوچک‌تر از یک استان ایران بدون دریافت مابازایی در مهار نقش‌آفرینی اسرائیل در منطقه و تأثیرگذاری در تغییرات ژئوپلیتیک منطقه، اقدامی خارج از دوراندیشی استراتژیک است. به‌خصوص اینکه قطر رقیب ایران در انرژی (گاز) است و نرد عشق با ایران مصلحتی بوده و انتخاب نهایی این کشور کوچک، داشتن متحدانی در شورای همکاری خلیج فارس و اتحادیه عرب است.

۶- انگیزه اصلی غرب در تلاش برای احیای برجام «مهار هسته‌ای» از طریق افزایش زمان گریز هسته‌های است. ضمن اینکه در پروتوافقی هسته‌ای، ورود نفت ایران به بازار، التهابات این بازار را کاهش داده و نقش‌آفرینی روسیه را مکررکن خواهد کرد. هرچند این به آن معنی نیست که غرب برای دستیابی به این هدف حاضر به اعطای هر امتیازی به ایران باشد. از سویی دیگر ترجیح روسیه به دلیل گرفتاری در جنگ اوکراین تمویق توافق تا پایان عملیات در اوکراین و تحمیل شرایط خود به زلنسکی و متحدان غربی اوکراین است. برآیند این شرایط درصورتی‌که جهت‌گیری مسئولان «تأمین حداکثری منافع ملی» باشد، «تصمیم سیاسی» برای ریل‌گذاری جدید در سیاست خارجی، تبدیل مذاکرات با واسطه به گفت‌وگوهای رودررو با آمریکااست. امیرعبداللهیان گفته است «کشورهای اروپایی در خواست‌هایی را از ما به‌طور شفاهی مطرح کردند ودر حال بررسی هستند که چگونه می‌توانند در حوزه انرژی با جمهوری اسلامی ایران همکاری کنند». اقدامی که در صورت استفاده از توانمندی‌های دیپلماتیک داخلی و فرصت‌های پیش‌رو در عرضه جهان، در کنار دستاوردهای اقتصادی، بهبود شرایط برای پرداختن به توسعه و کاهش آلام مردم، سرعت پیشروی اسرائیل در حوزه پیرامونی ایران را تا حد معتناهایی کاهش خواهد داد.

ارتباط با روزنامه شرق

T.ME/ALOSHARGH